

8. b) Myšlení Friedricha Nietzscheho

Friedrich Nietzsche

- **1844-1900, německý filosof, lingvista**
- **prorok, se kterým se každý myslitel musí vyrovnat**
 - nelze ho přehlédnout, filosofové se od něj doráží
- nepatří do žádné doby, je velmi nadčasový (velmi **vzhlížel ke starému Řecku a jejich filosofii**)
- který je ve své době absolutně nepochopený
- Původní profese byl **lingvista se zaměřením na starou řečtinu a latinu**

“Pokud existuje gramatika, existuje bůh.”

“Dbejte své mateřštiny, protože velké myšlenky vznikají jen v mateřštině. Obohacujte ji.”

- nastoupil na univerzitní místo, kde bude učitelem. Ale právě proto, že nikam nepatřil, tak tam nebyl dlouho
- Poté odchází **nezávislý intelektuál**, který se živí soukromými hodinami a píše knihy
- nikdy neměl domov, přebýval po penzionech a levných hotelech
- nikdy nenašel pravou lásku, ačkoli po ní toužil 🥺❤️
- Nietzsche se také často vyjadřoval v aforismech (= vtipné postřehy)
- pohrdá člověkem současné existence → věří v koncept **nadčlověka**

Nadčlověk a nihilismus

- **filosofický pojem**
- vychází z **evoluce** a předpokládá, že „**člověk je cosi, co má být překonáno**“ jako i on překonal své předchůdce
- **entita nového typu**
- člověk se musí nejdříve rozložit, **přichází nihilismus** (stav absolutního selhání a destrukce) **z jehož popela vstane nadčlověk**, který tu ještě není
- Nietzsche vyzývá k aktivní účasti k překonání člověka, ptá se: „Co jste vykonali, aby byl překonán?“
- také vyzývá: **Věnujme se své tělesnosti** - pořád utíkáme duši, ale o těhle toho víme hrozně málo.
 - **opouští linii duše** (ne ducha) - věnujme se rozkoši, tanci, lehkosti

Konec života

- **katatonie**=člověk se nedokáže pohnout, je to stav naprosté ztuhlosti
- o důvodech těchto katatoní se nevěděl, Nietzsche tedy trávil poslední rok života v ztuhlosti a nikdo mu nemohl pomoci

Pojmové osoby Nietzscheho

- může být i **opice**, bez velkých ideálů, drzá (ve svém filosofickém díle *Tak pravil Zarathustra*)
 - pojednává o fiktivních cestách a učení perského proroka Zarathustry
 - **pevný etický kodex, odpor ke společnosti a křesťanství** („Bůh je mrtvý“), **důležitost individuální morálky**
 - rozpracovává myšlenku : *Věčný návrat téhož* (celek světa se v nekonečném čase opakuje - Urobos)
 - Dionýsos
- **Dionýsos, Apollón**

Uroboros

Zaznamenání Gastona Bachelarda

- jeho filozofie se **velmi blíží básnění**
- o generaci mladší než Nietzsche
- **Píše o Nietzsche** jako o chodci po vrcholcích hor
 - Je to totiž samotář, málokdo se v horách vyskytuje, chodí těžkým terénem. Vzduch je protivětru a složitěmu terénu.
- Nietzsche se také často vyjadřoval v aforismech (= vtipné postřehy)
- nikdy nenašel pravou lásku, ačkoli po ní toužil

Muž má vždy mnoho důležitějších věcí na starost než-li se oženit.

Muži mají chodit do války a ženy ošetřovat rány.

Myšlení Friedricha Nietzscheho

Jeho myšlení se opírá o tyto aspekty:

1. Radost z difference

- radost z odlišnosti, jinakosti - přitakání každému jinak, mimo a ne každému jako tvůrčímu členu
- **tvorím sám sebe jako něco výjimečného**
- velká osobnost
 - má mít určitou dávku naivity
 - není vychytralá, vypočítává - přistupuje k věcem čistě

- patří k ní frivolnost (=určitá výstřednost, okázalost, provokativnost) + řadí se k tomu pěkné chování a dobré způsoby

2. Vůle k moci

- Nietzsche používá termín “vůle k moci”
- **Vůle k moci znamená vůle k životu a tvorbě**
- dělí lidi na **aristokraty a otroky**
 - Aristokrat ducha - příslušník silné vůle a vůle k moci. Jde o životní hodnoty: vzdělanost, estetika, práce na sobě, nemusí být bohatý
 - Aristokratů je vždy méně.
 - Společnost je v zajetí hodnot otroků.
 - Otroci může být hodně bohatý, ale jaké jsou jeho hodnoty? Auta, baráky. Ale k čemu ti to je když seš blbej.
 - Otroci společnosti vnucují své hodnoty.

Lidská existence je omluvitelná pouze jakožto jev estetický.

- člověk by měl stále myslet na to, že všechno co dělá, je krásné
- tvořit sebe jako umělecké dílo (jako v antice)

člověk je omluvitelný pouze pokud buduje svou existenci v krásnu/ buduje se do krásné bytosti

Vůle k moci znamená vůle k životu a tvorbě

Afirmace = žiji svůj život afirmativně, kreativně (tvořivý způsob života)

- nejvyšší kategorie Nietzscheho je umělec - něco tvořit je nejvyšší způsob lidství.

“Slabí drtí silné”

- je jich víc a furt fňukají a dožadují se soucitu
 - každý aristokrat sám pro sebe musí uvážít kolik soucitu chce věnovat slabším (otrokům)

mít nepřátelství a válka je lidská cnota

- velká ctnost
- Když na to přijde, vyhlásit válku.

Vděčnost zemi a životu

- velmi **citlivě vnímá přírodu**
- štěstí je skryto v instinktech, v naší přírodní stránce
- štěstí je schované v jídle, pití, sexu a přírodě - **Dionýsovský princip**
- Chvilé - štěstí je hodovat s přáteli nebo splynout s druhou osobou